

ЕКОСВІТ

№ 13
2019

ПОНЕДІЛОК, 28 ЖОВТНЯ «ЧИСТА КРАЇНА – ЧИСТА ЗЕМЛЯ»

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ОХОРОНИ ПРИРОДИ

Дельфіни - люди моря

Індія визнала дельфінів особами, відмінними від людей, права на життя та свободу яких повинні дотримуватися. Натомість дельфінарії, які будувались по всій країні, будуть закриті.

Рішення було озвучено головою Міністерства навколишнього середовища та лісового господарства Індії, який заборонив також виступи з використанням дельфінів, які перебувають в неволі - в дельфінаріях, акваріумах, океанаріумі і т.д.

Дельфіни є високоінтелектуальними ссавцями з високорозвиненою соціальною організацією. Згідно з дослідженнями, дельфіни звертаються один до одного по імені і можуть запам'ятовувати звуки, що подаються "старими друзями", які вони почули, скажімо, лише одного разу 20 років тому.

Крім того, коли їм виповниться рік, дельфіни вибирають самі собі унікальні імена, що представляють собою ряд складних звукових сигналів. З цього моменту всі інші дельфіни однієї соціальної групи використовують персональне ім'я кожного при зверненні один до одного.

У дельфінів рівень самосвідомості схожий на рівень людських істот. Дельфіни можуть розпізнати власне відображення, користуватися інструментами та розуміти абстрактні поняття.

Що ці тварини такі розумні, що заслуговують юридичних прав вважає і професор біології Хуан Гонсальво з НДІ "Тетіс" (Італія).

Професор Гонсальво спостерігає за афалінами, що живуть в затоці Амвракіос біля західного берега Греції. Одного разу він звернув увагу на матір поруч з мертвим немовлям. Вона підняла трупик дитинча над поверхнею моря в очевидній спробі змусити його дихати.

Це повторювалося знову і знову, з різним ступенем відчаю, протягом доби, весь цей час мати з ним не розлучалася. Вона видавала звуки, торкаючись до дитинчати рилом і грудними плавниками. І покинула труп, тільки коли остаточно переконалася, що "воскресіння" неможливо. У Болгарському, наприклад, законодавстві вбивство дельфінів класифікується як злочин, відповідно до нової поправки до Кримінального кодексу, яка передбачає до трьох років позбавлення волі і штраф в розмірі від 1000 до 10000 лев за жорстоке поводження з цими тваринами.

Дельфіни і кити - істоти дивні. Таємничі. Люди, які плавали з дельфінами, в один голос стверджують, що відчуття, ніби ти гуляєш серед симпатичних людей по вулиці. Цікаво, що дельфіни обирають не всіх людей - від деяких вони просто плывуть, не беруть в компанію, і все. Дельфіни вміють спілкуватися, у деяких видів спостерігаються стійкі сімейні зв'язки. Вчені з'ясували, що у кожного дельфіна є ім'я, яке він отримує при народженні.

- Взагалі, вплив дельфінів на людей неймовірний! Ті, кого ці морські гіганти приймають в свою компанію і потім плавають з ними разом, часто не можуть стримати сліз. Вони відчують те, що в давньогрецькому театрі називалося "очищення - катарсис". Чому так відбувається, пояснити неможливо, - стверджують в Асоціації рибалок України.

Взагалі багато дослідників вважають, що дельфіни і кити створили свою морську цивілізацію. Люди вийшли з води на сушу, дельфіни залишилися, де були. У дослідників дельфінів є чудова фраза: "Людство створило гроші, телебачення і атомну бомбу. Дельфіни щасливі без усього цього". Є над чим замислитися, чи не так?

(Продовження на сторінці 4)

Екологічна катастрофа: чому половина території Донбасу може стати непридатною для життя

Наскільки загрозна екологічна ситуація на підконтрольній Україні частині Донбасу та за лінією розмежування?

ЯКОЮ БУЛА СИТУАЦІЯ ДО ПОЧАТКУ ВІЙНИ

У 2014-му у Луганській області існував підвищений ризик виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру, які створюють загрозу екологічній безпеці Луганській області. Про це повідомляв Департамент екології та природних ресурсів Луганської облдержадміністрації.

Рівень забруднення повітря, води, накопичених відходів Луганській області займає в рейтингах верхні рядки. Найбільш забрудненим було повітря в містах Луганськ, Алчевськ, Лисичанськ, Красnodонському районі. У Департаменті екології зазначили: підприємства області шкодять водним ресурсам. Вода забруднювалася переважно через промислові та побутові скиди. Також були ризики в екологічній сфері через накопичення відходів. Серед екологічних проблем Луганської області варто відзначити і копанки. Крім того, що робота на них небезпечна для життя, копанки були загрозою для заповідних територій.

До війни у Луганській області діяли заповідник "Стрільцівський степ", Ландшафтний заповідник "Боково-Платово", Луганський природний заповідник, Станічно-Луганський заповідник.

Екологічний стан Донецької області ще до війни визначався, як кризовий. Пов'язано це з тим, що тут розвивалися небезпечні галузі промисловості: металургійна, хімічна, енергогенеруюча, машинобудівна. Через недосконалі правові та юридичні механізми в Україні, змусити такі підприємства будувати захисні споруди було важко.

Об'єм викидів, які забруднювали атмосферу, в Донецькій області вдвічі більший, ніж у Дніпропетровській, в 3,5 раза - ніж у Луганській, в 7 разів - ніж у Запорізькій. За даними Держжомстату, у 2009 році Донецька область посідала перше місце в Україні за кількістю шкідливих викидів - 1,5 мільйона тонн. Друге місце в Україні серед найбільш забруднених міст посідав Маріуполь, шосте місце - Курахове, сьоме місце - Дебальцеве, 10 місце - Новий Світ Старобешівського району.

До війни у Донецькій області налічувалося 240 малих і середніх річок. Вони також забруднені, а оскільки стікаються ці річки в основному в Азовське море, то забруднюють і його. У кінці ХХ ст. на Донецькій близько 40 млн тонн токсичних

відходів, які зокрема містять арсен, свинець, ртуть, кадмій, нікель, нафтопродукти, відходи гальванічних та коксохімічних виробництв та інші. Загалом на Донеччині накопичено близько 4 млрд промислових та 400 млн м³ побутових відходів. Це 25% від усіх відходів у Україні.

При цьому, на Донеччині до війни працювали чотири відділення Українського степового заповідника Національної академії наук України: Хомутівський степ, Кам'яні могили, Крейдова флора, Кальміуський.

ЩО ЗАРАЗ ВІДБУВАЄТЬСЯ НА ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ

Українські екологи зараз не мають повної картини екологічного стану окупованих територій Луганської та Донецької областей. Представники угруповань до останнього замовчують екологічні проблеми, які виникають на підконтрольних ним територіях. Втім, деякі з них приховати не можна, оскільки вони завдають очевидної шкоди і підконтрольним уряду територіям. Наприклад, затоплення шахт у місті Золоте Луганської області. Про це Громадському радіо повідомило Міністерство енергетики та вугільної промисловості.

ШАХТИ

З вересня 2015 року затоплюється шахта "Первомайська". Через бойові дії поблизу шахти на ній вийшла з ладу система енергозабезпечення.

На відмітці 157 метрів є підземний зв'язок між шахтами "Первомайська" та "Родіна". І вже з шахти "Родіна" вода перетікатиме на діючу шахту "Золоте" через виробки горизонту на відмітці - 163 метри між шахтами "Родіна" і "Золоте".

Шахта "Голубівська" затоплюється з 24 жовтня 2016 року. На ній існує загроза раптового прориву води з боку затопленої шахти "Первомайська".

У березні минулого року бойовики так званої "ДНР" заявили: перестануть відкачувати воду з шахти "Юнком". У 1979 році у ній був здійснено штучний ядерний вибух. Ватажки угруповання "ДНР" запевняли: ліквідація шахти шляхом повного її затоплення "не призведе до жодних екологічних наслідків". У повідомленні також сказано, що "теперішня радіаційна обстановка на вугільному підприємстві відповідає природному радіаційному фону", а припинення відкачки води "не призведе до виходу радіонуклідів на поверхню землі, до ґрунтових вод".

Міністерство з питань тимчасово окупованих територій раніше, в ефірі Громадського радіо зазначила: у Донецьку на території шахт як діючих, так і заритих, є просідання ґрунтів до 25 см. Це зрозуміло із супутникових знімків. Це загрожує руйнуванню будівель. Припинення ж відкачки шахтних вод призведе до забруднення ґрунтів і вод.

(Продовження на сторінці 4)

Додаток 3
до Порядку передачі документації
для надання висновку з оцінки впливу
на довкілля та фінансування оцінки впливу
на довкілля

(дата офіційного опублікування в Єдиному
реєстрі з оцінки впливу на довкілля
(автоматично генерується програмними
засобами ведення Єдиного реєстру
з оцінки впливу на довкілля,
не зазначається суб'єктом господарювання)

20197114049

(реєстраційний новпливу на довкілля
планованої діяльності)

ОГОЛОШЕННЯ про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля

Повідомляємо про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, зазначеної у пункті 1 цього оголошення, з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

1. Планована діяльність

Геологічне вивчення, у тому числі дослідно-промислової розробка покладів вуглеводнів Західно-Гутської площі.

Проектна глибина спорудження: №№ 3, 4 Щиглівські Західно-Гутської площі орієнтовно 3200 м кожна. Проектна глибина свердловини, що споруджується (№2 Щиглівська Західно-Гутської площі), становить 3155 м.

Максимальна потужність власних ТЗСУ - газ - 500 тис.м³/добу (182500 тис. м³/рік), нафта -300 м³/добу (109500 м³/рік), газовий конденсат 50 м³/добу (18250 м³/рік).

В адміністративному відношенні майданчики свердловин №№ 1, 2, 3, 4 Щиглівських Західно-Гутської площі знаходяться на території Павлівської сільської ради Богодухівського району Харківської області. Діюче Скворцівське УКПНГ-2 АТ "Укр-газвидобування" розташоване на території Хрущово-Микитівської сільської ради Богодухівського району Харківської області. Будівництво власної установки підготовки вуглеводневої сировини планується на території Павлівської сільської ради Богодухівського району Харківської області.

Майданчики свердловин №№ 10, 11 Куликівських Західно-Гутської площі, свердловина № 4 Радянська знаходиться на території Козіївської сільської ради, свердловина № 1 Хижняківська - на території Каплунівської сільської ради Краснокутського району Харківської області Краснокутського району Харківської області. Будівництво власної установки підготовки вуглеводневої сировини планується на території Козіївської сільської ради Краснокутського району Харківської області.

(потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо),

місце провадження планованої діяльності)

2. Суб'єкт господарювання

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ХАРКІВЕНЕРГОПРОМ", код згідно з ЄДРПОУ 39926787

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця, ідентифікаційний код або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті)

Юридична адреса - 61020, Харківська область, м. Харків, вул. Китаєнка, буд.1.

Контактний номер телефону: (057) 714-23-754; (0532) 50-05-05.

(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи-підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

3. Уповноважений орган, який забезпечує проведення громадського обговорення

Департамент екології та природних ресурсів Харківської ОДА, м-н Свободи, 5, Держпром, 4 під., 7 пов., м Харків, 61022, тел./факс (057) 705-06-66; електронна адреса: ecodепart@kharkivoda.gov.ua.

Контактна особа - Варвянський Вадим Юрійович тел. (057) 705-06-66.

(найменування уповноваженого органу, місцезнаходження, номер телефону та контактна особа)

4. Процедура прийняття рішення про провадження планованої діяльності та орган, який розглядатиме результати оцінки впливу на довкілля

Рішенням про провадження планованої діяльності буде висновок з оцінки впливу на довкілля про допустимість провадження планованої діяльності, що надається Департаментом екології та природних ресурсів Харківської ОДА відповідно до Закону України "Про оцінку впливу на довкілля".

(вид рішення про провадження планованої діяльності, орган, уповноважений його видавати, нормативний документ, що передбачає його видачу)

5. Строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань

Тривалість громадського обговорення становить 25 робочих днів (не менше 25, але не більше 35 робочих днів) з моменту офіційного опублікування цього оголошення (зазначається у назві оголошення) та надання громадськості доступу до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації, визначеної суб'єктом господарювання, що передається для видачі висновку з оцінки впливу на довкілля.

Протягом усього строку громадського обговорення громадськість має право подавати будь-які зауваження або пропозиції, які, на її думку, стосуються планованої діяльності, без необхідності їх об'рунтування. Зауваження та пропозиції можуть подаватися в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) та усно під час громадських слухань із внесенням до протоколу громадських слухань. Пропозиції, надані після встановленого строку, не розглядаються.

Громадські слухання відбудуться 18 листопада 2019 року о 12 год. 00 хв. в приміщенні актового зали будівлі Держпром, за адресою: м. Харків, майдан Свободи, 5, Держпром, 2 під'їзд, 2 пов

(зазначити дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

Громадські слухання (другі) відбудуться _____

(вказати дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

6. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, що забезпечує доступ до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої доступної інформації щодо планованої діяльності

Департамент екології та природних ресурсів Харківської обласної державної адміністрації, за адресою: 61022, м. Харків, м-н Свободи, 5, Держпром 4 під., 7 пов., тел. (057) 705-06-83, електронна адреса: ecodепart@kharkivoda.gov.ua.

Контактна особа - начальник відділу оцінки впливу на довкілля, моніторингу, зв'язків з громадськістю Варвянський В.Ю., тел. (057) 705-06-66.

(зазначити найменування органу, місцезнаходження, номер телефону та контактну особу)

7. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, до якого надаються зауваження і пропозиції, та строки надання зауважень і пропозицій

Департамент екології та природних ресурсів Харківської обласної державної адміністрації, за адресою: 61022, м. Харків, м-н Свободи, 5, Держпром 4 під., 7 пов., тел. (057) 705-06-83, електронна адреса: ecodепart@kharkivoda.gov.ua.

Контактна особа - начальник відділу оцінки впливу на довкілля, моніторингу, зв'язків з громадськістю Варвянський В.Ю., тел. (057) 705-06-66.

(зазначити найменування органу, поштову та електронну адресу, номер телефону та контактну особу)

Зауваження і пропозиції приймаються протягом усього строку громадського обговорення, зазначеного в абзаці другого пункту 5 цього оголошення.

8. Наявна екологічна інформація щодо планованої діяльності

Звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності на 744 аркушах.

(зазначити усі інші матеріали, надані на розгляд громадськості)

(зазначити іншу екологічну інформацію, що стосується планованої діяльності)

9. Місце (місця) розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації (відмінне від приміщення, зазначеного у пункті 6 цього оголошення), а також час, з якого громадськість може ознайомитися з ними:

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ХАРКІВЕНЕРГОПРОМ", 61020, Харківська область, м. Харків, вул. Китаєнка, буд.1, контактна особа - Яводчак Микола Іванович.

Павлівська сільська рада Богодухівського району Харківської області, 62133, Харківська обл., Богодухівський р-н, с. Павлівка, вул. Центральна, буд. 44, контактна особа - Рогова Наталя Петрівна.

Хрущово-Микитівська рада Богодухівського району Харківської області, 62152, Харківська обл., Богодухівський р-н, с. Хрущова Микитівка, вул. Радянська, буд. 5, контактна особа - Калітін Іван Єгорович.

Каплунівська сільська рада Краснокутського району Харківської області, 62010, Харківська обл., Краснокутський р-н, с. Каплунівка, вул. Леніна, буд. 18, контактна особа - Курило Світлана Олександрівна.

Козіївська сільська рада Краснокутського району Харківської області, 62011, Харківська обл., Краснокутський р-н, с. Козіївка, вул. Слобожанська, буд. 91, контактна особа - Карабут Ірина Олександрівна.

Департамент екології та природних ресурсів Харківської обласної державної адміністрації, 61022, Харківська область, м. Харків, м-н Свободи, 5 Держпром, 4 під'їзд, 7 пов., контактна особа - Варвянський Вадим Юрійович.

Громадськість може ознайомитися зі звітом з оцінки впливу на довкілля з 28 жовтня 2019 року.

(найменування підприємства, установи, організації, місцезнаходження, дата, з якої громадськість може ознайомитися з документами, контактна особа)

Додаток 3
до Порядку передачі документації
для надання висновку з оцінки впливу
на довкілля та фінансування оцінки впливу
на довкілля

(дата офіційного опублікування в Єдиному
реєстрі з оцінки впливу на довкілля
(автоматично генерується програмними
засобами ведення Єдиного реєстру
з оцінки впливу на довкілля,
не зазначається суб'єктом господарювання)

20198134293

(реєстраційний новий вплив на довкілля
планованої діяльності)

ОГОЛОШЕННЯ про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля

Повідомляємо про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, зазначеної у пункті 1 цього оголошення, з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

1. Планована діяльність

Будівництво резервної свердловини на сеноман-нижньокрейдовий водоносний комплекс та двох артезіанських свердловин в міоцен-пліоценових відкладах на території Приватної фірми "ГАЛС".

Резервна водозабірна свердловина №2 на водоносний комплекс у відкладах верхньоальбського і нижньосеноманського під'ярусів нижньої і верхньої крейди (буромської світи) буде споруджена глибиною 700 м, потреба у воді до 50 м³/год., дві водозабірні свердловини на водоносний горизонт у алювіальних відкладах пліоцену - глибиною 50 м кожна потреба у воді до 12 м³/год.

Водозабір приватної фірми "ГАЛС" розташований на південному сході м. Харків на території підприємства за адресою: м. Харків, вул. Роганська 145.

(потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо),
місце провадження планованої діяльності)

2. Суб'єкт господарювання

ПРИВАТНА ФІРМА "ГАЛС", код згідно з ЄДРПОУ 14093531.

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця, ідентифікаційний код або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті),

Юридична адреса: 61172 м. Харків, вул. Роганська, буд. 151;
тел.: (0572) 779-17-38.

(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

3. Уповноважений орган, який забезпечує проведення громадського обговорення

Департамент екології та природних ресурсів Харківської ОДА, 61022, м-н Свободи, 5, Держпром, 4 під., 7 пов., м Харків, тел./факс (057) 705-06-66; електронна адреса: ecodepart@kharkivoda.gov.ua.

Контактна особа - Варвянський Вадим Юрійович тел. (057) 705-06-66.

(найменування уповноваженого органу, місцезнаходження, номер телефону та контактна особа)

4. Процедура прийняття рішення про провадження планованої діяльності та орган, який розглядатиме результати оцінки впливу на довкілля

Рішенням про провадження планованої діяльності буде дозвіл на виконання буді-

вельних робіт, що видається Державною архітектурно - будівельною інспекцією Харківської області відповідно до Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності". (вид рішення про провадження планованої діяльності, орган, уповноважений його видавати, нормативний документ, що передбачає його видачу)

5. Строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань

Тривалість громадського обговорення становить 25 робочих днів (не менше 25, але не більше 35 робочих днів) з моменту офіційного опублікування цього оголошення (зазначається у назві оголошення) та надання громадськості доступу до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації, визначеної суб'єктом господарювання, що передається для видачі висновку з оцінки впливу на довкілля.

Протягом усього строку громадського обговорення громадськість має право подавати будь-які зауваження або пропозиції, які, на її думку, стосуються планованої діяльності, без необхідності їх об'рунтування. Зауваження та пропозиції можуть подаватися в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) та усно під час громадських слухань із внесенням до протоколу громадських слухань. Пропозиції, надані після встановленого строку, не розглядаються.

Громадські слухання відбудуться 20 листопада 2019 року о 12 год. 00 хв. в приміщенні актові зали адміністративного корпусу ПФ "ГАЛС" за адресою: 61172, м. Харків, вул. Роганська, буд. 151, 4 пов.

(зазначити дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

Громадські слухання (другі) відбудуться _____

(вказати дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

6. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, що забезпечує доступ до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої доступної інформації щодо планованої діяльності

Департамент екології та природних ресурсів Харківської обласної державної адміністрації, за адресою: 61022, м-н Свободи, 5, Держпром 4 під., 7 пов., м. Харків, тел. (057) 705-06-83.

Контактна особа - начальник відділу оцінки впливу на довкілля, моніторингу, зв'язків з громадськістю Варвянський В.Ю., тел. (057) 705-06-66.

(зазначити найменування органу, місцезнаходження, номер телефону та контактну особу)

7. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, до якого надаються зауваження і пропозиції, та строки надання зауважень і пропозицій

Департамент екології та природних ресурсів Харківської обласної державної адміністрації, за адресою: 61022, м-н Свободи, 5, Держпром 4 під., 7 пов., м. Харків, тел. (057) 705-06-83, електронна адреса: ecodepart@kharkivoda.gov.ua.

Контактна особа - начальник відділу оцінки впливу на довкілля, моніторингу, зв'язків з громадськістю Варвянський В.Ю., тел. (057) 705-06-66.

(зазначити найменування органу, поштову та електронну адресу,
номер телефону та контактну особу)

Зауваження і пропозиції приймаються протягом усього строку громадського обговорення, зазначеного в абзаці другому пункту 5 цього оголошення.

8. Наявна екологічна інформація щодо планованої діяльності

Звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності на 161 аркушах.

(зазначити усі інші матеріали, надані на розгляд громадськості)

(зазначити іншу екологічну інформацію, що стосується планованої діяльності)

9. Місце (місяця) розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації (відмінне від приміщення, зазначеного у пункті 6 цього оголошення), а також час, з якого громадськість може ознайомитися з ними:

ПРИВАТНА ФІРМА "ГАЛС", 61172, м. Харків, вул. Роганська, буд. 151, контактна особа - Ушаков Борис Васильович.

Адміністрація Індустріального району Харківської міської ради, 61007, м. Харків, просп. Архітектора Альошина (Орджонікідзе), 11, контактна особа - Попов Володимир Миколайович.

Департамент екології та природних ресурсів Харківської обласної державної адміністрації, 61022, Харківська область, м. Харків, м-н Свободи, 5 Держпром, 4 під'їзд, 7 пов., контактна особа - Варвянський Вадим Юрійович.

Громадськість може ознайомитися зі звітом з оцінки впливу на довкілля з 29 жовтня 2019 року.

(найменування підприємства, установи, організації, місцезнаходження, дата,
з якої громадськість може ознайомитися з документами, контактна особа)

Департаментом екології та природних ресурсів Харківської обласної державної адміністрації видано Висновок з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЕНЕРГО-СЕРВІСНА КОМПАНІЯ "ЕСКО-ПІВНІЧ" ВЛАШТУВАННЯ СВЕРДЛОВИН №№ 36, 38, 42 КАРАЙКОЗІВСЬКОГО НГКР ДЛЯ ВИДОБУВАННЯ ВУГЛЕВОДНІВ НА КАРАЙКОЗІВСЬКОМУ НГКР" від 24.10.2019 № 03.02-20/047. З повним текстом можна ознайомитися в Єдиному реєстрі ОВД за №: 2019483357/16645.

Департаментом екології та природних ресурсів Харківської обласної державної адміністрації видано Висновок з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "ЗМІІВСЬКА ОВОЧЕВА ФАБРИКА" "Видобування підземних вод з альб-сеноманського водоносного комплексу на водозабір ПрАТ "Зміївська овочева фабрика" для господарсько-питних та виробничих потреб підприємства" від 25.10.2019 № 03.02-20/048. З повним текстом можна ознайомитися в Єдиному реєстрі ОВД за №: 20197294191/16687.

У США запустили Ocean Cleanup - систему очищення океану від пластику

Цієї осені в США запустили першу плавучу систему Ocean Cleanup, яка дозволить очистити океан від пластикового сміття, повідомив офіційний сайт проекту.

Принцип її роботи придумав п'ять років тому голландський винахідник Боян Зліт, коли йому було всього 19 років.

Компанія The Ocean Cleanup збирається запустити біля берегів Каліфорнії пробну версію системи очищення океану, яка зможе видобувати близько п'яти тонн пластикового сміття в місяць.

Для збору пластику компанія буде використовувати 600-метрові U-образні плаваючі бар'єри, які затримують сміття.

Сьогодні компанія спустить на воду перший бар'єр, потім - цілий флот з 60 апаратів! Передбачається, що всього за п'ять років таким чином вдасться видалити з океану до 50% відходів, а до 2040 року - 90%. В майбутньому The Ocean Cleanup налагодить співпрацю з іншими компаніями, які

будуть переробляти пластик і виробляти з нього нові продукти.

Вартість одного бар'єру становить близько 25 млн дол. У цю суму входять і витрати на спостереження за ним протягом одного року експлуатації.

The Ocean Cleanup заснував п'ять років тому Боян Зліт, молодий винахідник з Нідерландів, якому на той момент було всього 18 років. У травні 2018 року він отримав звання "Європейський підприємець року".

За словами Зльоту, масштаби забруднення Світового океану він усвідомив в 16 років, коли займався дайвінгом в Греції. Зліт зауважив, що пластикових пакетів у воді плаває більше, ніж риби.

Влітку 2019 року система проходила випробування і довела свою стійкість під час роботи в неспокійних водах Тихого океану.

Довідково - нові дослідження вчених, які з'ясували, що все живе може загинути через зміни кислотності океанів. Вони встановили, що кислотність Світового океану стрімко підвищується і скоро досягне рекордного значення.

Дельфіни - люди моря

(Продовження. Початок на сторінці 1)

Що зробила з природою людина, яка відчуває себе її господарем, ми бачимо: екологічна катастрофа з кожним роком стає все більш реальною. Може, пора вже і повчитися у природи?

Дельфінарії - це морські котички, тюлені, моржі, білі кити, дельфіни... Вони теж мають право нарівні з нами на свободу!

Скільки легенд і правдивих історій супроводжують взаємини людини і дельфіна... У всіх них дельфін в критичну хвилину приходиться на допомогу до людини.

Скільки людських життів врятував дельфін, часом ризикуючи власним життям... І чим людина йому відповіла натомість?.. Він розумну тварину помітив в брудному, вузькому, дрібному резервуарі цирку, змушуючи робити за їжу різні нікчемні, дурні трюки. Про це можна говорити довго... Але напевно безглуздо шукати мораль там де її не може бути, де править тільки дзвін монет...

На сьогоднішній день половина країн Європейського союзу, а саме 14 з 28 його держав, можуть пишатися відсутністю дельфінаріїв. Багато з них вже заборонили використання диких тварин у циркух.

Співпродюсер фільму "Звільніть Віллі" Доннер говорить наступне: "Тримати цих прекрасних тварин в полоні заради комерційних цілей є дикістю. Цей жах повинен стати частиною минулого!"

Екологічна катастрофа: чому половина території Донбасу може стати непридатною для життя

(Продовження. Початок на сторінці 1)

У листопаді минулого року керівник групи "Інформаційний спротив" Дмитро Тимчук повідомив: окупаційна адміністрація зупинила суху консервацію шахти "2-біс", яка входила до складу "Микитівського ртутного комбінату", який закрили ще 1995 року.

За словами Тимчука, у жовтні так звана "влада ДНР" звільнила всіх працівників, які обслуговували і експлуатували насосні установки, а на початку листопада 2018 року було зупинено відкачування води з гірських виробок шахти "2-біс" і "Нова".

Експерти заявили, що затоплення ртутної шахти може призвести до просідання ґрунту під річищем каналу "Сіверський Донець - Донбас" і руйнування водоводу.

ЧИ Є НА ДОНБАСІ РАДІАЦІЙНІ ВІДХОДИ?

Д. Тимчук також зазначив, що протягом 2016 року бойовики масово вирізали метал на збагачувальній фабриці та інших об'єктах цього підприємства. А у квітні 2017 року жителі Горлівки, які проживають в селищі Бессарабка, стали свідками перебування на території комбінату "військових у хімічному захисті з характерними ознаками радіаційної небезпеки".

За даними групи "Інформаційний спротив", таким чином військовослужбовці ЗС РФ складували та захорюювали радіаційні відходи, вивезені з території Росії.

СІРКА В ЗЕМЛІ

Є ще одна екологічна проблема, яка стосується усієї частини Донбасу, де відбувалися чи відбуваються бойові дії.

Земля у вирвах, які утворюються після вибухів, багато років поспіль зберігає небезпечну кількість сірки. Займатися землеробством на цій землі не можна. Про це говорить еколог Олексій Василюк в Северодонецьку. За його словами, під час досліджень Української Гельсінської спілки з прав людини з'ясувалося - першими в отруйному ґрунті, у воронках починають рости дуже агресивні, чужорідні рослини, які походять не з нашого континенту, яких в побуті називають бур'янами. Це інвазивні види рослин. Вони першими освоюють воронки. Тому що, воронка набагато років наперед залишається землею, яка має велику концентрацію сірки. Більшість рослин фізично не можуть там рости.

Олексій Власюк наголошує: якщо рослини не можуть там рости, то і людині краще нічого не вирощувати на цій землі. При цьому він особисто бачив, як люди у чий дворах залишилися вирви, засипають ці воронки та вирощують там овочі. Він додав, що в радіусі не більше, ніж 30 метрів від центру воронки (Якщо це калібр 120 та більше) вирощувати те, що збирається їсти, не можна.

НАСКІЛЬКИ СУТТЄВИЙ ВПЛИВ?

Майже половина території Донбасу може бути непридатною для повноцінного життя людини, твердить досвідчений гідрогеолог, еколог Євген Яковлев.

- Донбас за 200 років своєї історії принципово змінив екологічні параметри навколишнього середовища, це головні життєзабезпечуючі ресурси - приземна атмосфера, поверхнева вода, підземна вода, біосфера і надра. Тут було вилучено до 12 мільярдів метрів кубічних порід разом з вугіллям на площі до 20 тисяч кілометрів квадратних, приблизно 8 тисяч кілометрів квадратних, де зосереджено населення, з осіданням поверхні, з порушенням поверхневих об'єктів, річок (маю на увазі джерела), був порушений режим підземних вод.

Приблизно на 5% індустриальної території Донбасу формувалося до 40% викидів - повітряних, водних, твердих відходів від загального об'єму по Україні. Техногенне навантаження на воду, повітря, надра було в 5 - 10 разів більше, ніж в середньому по території України. Коли припинилося індустриальне навантаження, виявився новий фактор, який притаманний гірничовидобувним районам. Це підйом рівня підземних вод.

РИЗИКИ ЗАБРУДНЕННЯ ПИТНИХ ВОД ШАХТНИМИ ВОДАМИ

З шахтними водами приходить великий набір токсичних хімічних елементів. Таким чином якість води погіршується. Коли у 2016 році за підтримки європейської установи Центру гуманітарного діалогу були виконані обстеження води з колодязів, джерел, приватних свердловин, 90% вод було критично неякісними. Якщо порівняти захворюваність на шлунково-кишкові захворювання дітей і дорослих, діти уражалися в десятки разів частіше, ніж дорослі.

І ми поки не уявляємо собі, що може на нас чекати на окупованих територіях із затопленими шахтами. Ситуація не стабілізувалася на цьому рівні, а тільки погіршується. А вже не слід забувати, що понад 70% шахт по той бік лінії розмежування, але стік спрямований території підконтрольної Україні.

Забруднення навколишнього середовища напряму впливає на санітарно-епідеміологічну ситуацію і, зокрема, на людей, які живуть у цих умовах.

Також ситуація зі збиранням відходів є катастрофічною на окупованій території. Там припинили діяльність комунальні служби у повному обсязі. Війна призвела до зупинення повністю системи, яка функціонує в Луганській, і в Донецькій областях.

За матеріалами "Громадське радіо"

Рекламний носій газета "ЕКОСвіт" надруковано у «Видавництві ХК».

Свідоцтво ХК 2161-902Р від 19.05.2016.

Адреса редакції: пр. Незалежності, 5. Т. (057) 731-41-56.